L'explosió de la divulgació de la química des de Girona

El canal de YouTube «Reacciona Explota», fet per Aythami Soto i Josep Duran des de la UdG, ha superat els 132.000 subscriptors i és el més important sobre química del món hispà

L'explosió de la divulgació de la química des de Girona

«Reacciona Explota». Un químic amb un estil de comunicació transgressor, la combinació d'experiments amb explicacions històriques i un punt d'humor youtuber -més la seguretat que «en cap vídeo hi ha ni una sola afirmació que no estigui fonamentada o no es pugui verificar amb bibliografia científica»- són els ingredients per entendre l'enorme èxit d'aquest canal que es grava en un laboratori de la Facultat de Ciències de la UdG

Josep Duran fa més de dues dècades i mitja que imparteix classes de química [https://www.diaridegirona.cat/tags/quimica.html]a la Universitat de Girona [https://www.diaridegirona.cat/tags/universitat-de-girona.html]. Ferm defensor, i practicant actiu, de la divulgació, Duran ha passat per molts instituts de les comarques gironines per acostar la química, i la ciència, a adolescents de diferents generacions. Des de fa anys,Josep Duran tenia en marxa un canal de YouTube «Reacciona Explota» que, bàsicament, servia com a «ajuda als docents de secundària perquè tinguessin material per a les seves classes». Un canal que, el 2017, va fer un pas més amb la integració d'un alumne «diferent de la resta, que havia llegit molt i que sabia anècdotes de la història de la química sorprenents sent una persona tan jove». EraAythami Soto, que, després de conèixer «una gironina jugant a un joc en línia», va decidir que allò que volia estudiar, i que l'havia apassionat sempre (Química), ho faria a la Universitat de Girona. On, en l'assignatura «Química dels elements» de segon curs, va conèixer Duran. Comunicador nat, extraordinàriament xerraire, i incondicional de la història de la química, aviat Soto va començar a recórrer instituts al costat de Josep Duran, que, passats uns anys, el va acabar convencent perquè li donés una volta més al canal de YouTube de «Reacciona Explota».

Després de donar-hi voltes i veure els diferents canals que hi havia tant de química com de ciència en general, Aythami Soto i Josep Duran van donar la volta al «Reacciona Explota», que amb només un vídeo al mes, explicant històries i fent experimentsde temes com l'àcid sulfúric, el nitrogen líquid o la termita, ha arribat a tenir més de 130.000 subscriptors (superant el mig milió de visualitzacions en alguns dels seus vídeos) i s'ha convertit en el canal de YouTube sobre química de parla hispana més important del món. I tot, recalca Duran, «sense que en cap vídeo hi hagi una sola afirmació que no estigui fonamentada o no es pugui verificar amb bibliografia científica».

L'últim vídeo penjat al canal:

De fet, en cada vídeo Soto hi detalla tota la bibliografia que ha fet servir.

I és que l'estil purament youtuber d'Aythami Soto, els efectes o «les referències a la cultura pop introduint memes en l'edició dels vídeos» no pot amagar que darrere cada publicació de «Reacciona Explota» hi ha moltes hores de treball. «Per fer cada vídeo, em llegeixo cinc o sis publicacions científiques sobre aquell tema», apunta Soto, mentre, al seu costat, Duran apunta que l'èxit ha arribat perquè el canal és diferent de la resta perquè «engloba una explicació interessant i un o més experiments» amb referents com «Periodic videos» de la Universitat de Nottingham. «Reacciona Explota» és un pas més de l'estil més habitual dels canals científics a YouTube que, detalla Duran, són «o un professor que resol problemes, o bé una persona que fa experiments davant de càmera». En canvi, des del canvi de «Reacciona Explota», aquest canal, que es grava en un laboratori de la Facultat de Ciències de la UdG, té una «narrativa pensada, es combina l'explicació i amb els experiments, però amb l'estil transgressor de l'Aythami, l'humor i els memes sense perdre mai el rigor en tot el que es diu i en com es diu». «Tenim línies vermelles» -afirma Aythami Soto- «molta gent ens demana que expliquem com es fan explosius, però això jo no ho gravaré mai; tot i que si ho busquen per internet ho trobaran...».

Amb més de 130.000 seguidors, quan fa quatre anys en tenia 200 quan estava centrat a ser suport materialper a professors dels instituts on anava Josep Duran, «Reacciona Explota» té un èxit transversal. Des de gent amb un interès tangencial per la química fins a estudiants de la carrera (la majoria dels subscriptors tenen entre 18 i 24 anys), passant per un gran ressò a Llatinoamèrica(en el darrer mes, el país que ha aportat més visitants ha estat Mèxic, molt per davant de Catalunya o d'Espanya). «Que un vídeo el miri molta gent és bo, perquè nosaltres estem vinculats a una institució de recerca i el que volem és que la gent sàpiga més de ciència, perquè així serà més lliure; i durant la pandèmia s'ha vist que falten coneixements de ciència», argumenta Duran, per a qui «l'èxit no pot anar per davant del rigor científic en tot el que fem».

La divulgació de la química a través de YouTube va ser l'innovador treball fi de grau d'Aythami Soto que, però, després de veure l'èxit dels vídeos del canal, ha vist que, sense haver-ho estudiat al detall prèviament, ha tocat les «tecles claus» en aspectes de SEO i altres arguments per aconseguir tenir ressò i posar «Reacciona Explota» com a primer resultat en els buscadors de Google quan es fan determinades recerques sobre química. «Quan vaig penjar el vídeo Què passa si poses la mà dins de nitrogen líquid? va tenir molta resposta i, després, mirant les analítiques, veus que allò era un autèntic clickbait, un clickbait bo», explica Soto, mentre Josep Duran avisa que «ens han convidat a un parell de congressos per parlar sobre divulgació i ara, per exemple, estem preparant un o dos articles explicant des de dins el canal en publicacions científiques». Un «Reacciona Explota» que, de moment, està molt lluny de ser rendible econòmicament per a Aythami Soto tot i l'explosió de subscripcions dels últims mesos.

Font del document:
https://www.diaridegirona.cat/girona/2021/05/10/laposexplosio-divulgacio-quimica-des-girona/1104485.html?utm_source=rss